N°. 1. A°. 1831.

SURINAAMSCHE COURANT



Van Zondag den 2den Januarij.

SURINAME.

PUBLICATIE.

HET GEMEENTE BESTUUR DER KOLONIE SURINAME

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

Alzoo de noodzakelijkheid gebleken is, om aan de negers, op kommando uitgezonden wordende, eenige rum of dram te doen verstrekken.

ZOO IS HET, dat het Gemeente Bestuur, in deszelfs Vergadering van den 4 Augustus dezes jaars, een Concept-Reglement op dat onderwerp ontworpen, en aan den Hoogen Raad der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, ter goedkeuring heeft ingezonden, welk Reglement door den Hoogen Raad goedgekeurd, bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, dd. 24 dezer maand, No. 1295/1327, aan het Gemeente Bestuur is terug gezonden, luidende hetzelve als volgt:

REGLEMENT OP HET VERSTREKKEN VAN RUM OF DRAM AAN DE NEGERS, WELKE OP COMMANDO WORDEN UITGEZONDEN.

ARTIKEL 1.

Bij het kommanderen van Plantaadjenegers het zij tot het onderhouden van communicatie-paden of kanalen, het zij tot het verrigten van bosch-patrouilles, zal de autoriteit die het kommando doet bewerkstelligen, hebben op te geven, waartoe en voor hoe langen tijd zulks geschiedt.

ART. 2.

Wanneer de kommando's voor langer tijd dan twee dagen, mogten zijn uitgeschreven of geordonneerd, zal de eigenaar of diens vertegenwoordiger op plantaadje aan de negers moeten medegeven, zooveel rum of dram, als men berekenen kan, dat voldoende zal zijn, om aan hen de toe te leggen hoeveelheid uit te deelen, op verbeurte eener boete van *Tien Gulden* (*f* 10) telken reize, te verhalen van de plantaadje, met vrij lating evenwel aan den eigenaar of deszelfs vertegenwoordiger, om, wanneer het verzuim aan de directeur of plantaadje-bediende te wijten is, de boete van denzelven te repeteren, terwijl bovendien, door de genen, die het bevel over het kommando voert, de gelegenheid zich daartoe aanbiedende, de ontbrekende rum of dram, voor rekening der plantaadje zal worden aangekocht, en van de plantaadje te gelijk met de boete zal worden verhaald.

ART. 3.

De rum of dram zal moeten vervat zijn in eene stoop-flesch of kruik, dewelke verzegeld en vergezeld van eenen brief, waarin de kwantiteit vermeld staat, aan de negers zal worden medegegeven, om door dezelve aan den persoon die met de directie der werkzaamheden of kommando der patrouilles belast is, te worden ter hand gesteld.

ART. 4.

Wanneer het kommando geschiedt, aan de communicatie-wegen te onderhouden of daarmede gelijkstaande werkzaamheden zal aan een ieder neger *een achtste* pint per dag worden verstrekt, wanneer het daarentegen is om kanalen op te delven of bosch-patrouilles te doen, waardoor de negers aan zwaardere vermoeijenissen of vochtigheid blootgesteld worden, zal de hoeveelheid verdubbeld worden.

ART. 5.

De persoon, welke het toezigt over de werkzaamheden of de kommando der patrouille belast is, zal de rum of dram onder zijne bewaring houden en zorgen dat de uitdeeling behoorlijk geschieden, en vooral, dit er niet meer als het toegelegd rantsoen worde verstrekt.

Dit Reglement zal met den 1 Februarij 1831 in werking komen en in de Kolonie *Suriname* kracht van wet hebben.

Aldus goedgekeurd in de Vergadering van den Hoogen Raad, gehouden alhier aan *Paramaribo*, den 21sten December 1830.

De Gouverneur Generaal in Rade,
CANTZ'LAAR.
Ter Ordonnantie van denzelven,
De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

En zal deze op de gebruikelijke wijze afgekondigd en in de Nieuwspapieren geïnsereerd worden; alsmede van plantaadje tot plantaadje in de onderscheidene divisien dezer Kolonie worden rondgezonden, ten einde een ieder zich daarna regelen, met last aan de respective Burger Kapiteins, om de door de Directeuren onderteekende lijst van rondzending dezer Publicatie aan de Heeren Heemraden te doen toekomen.

Aldus gedaan in de Vergadering van het Gemeente Bestuur, gehouden alhier aan *Paramaribo*, den 29 December des jaars 1830, en gepubliceerd den 31sten daaraanvolgende.

L. B. SLENGARDE,
President.
Ter Ordonnantie van het Gemeente Bestuur,
De Fungerende Secretaris,
G. S. DE VEER.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS *den 1sten October.* Volgens berigten uit Besançon, van den 27 September, is aldaar den 24 dier maand een troep van 600 meestal gewapende boeren binnengetrokken, en na van het kantoor der indirecte belastingen de glazen ingeslagen te hebben, naar eene der voorsteden getrokken. — Aldaar werd door deze boeren een vrijheidsboom opgerigt, waaraan borden werden gehecht, met het opschrift: *Weg met de vereenigde regten!* De gewapende magt heeft 's avonds dezen troep verstrooid en sommigen van denzelven zijn in hechtenis genomen. Te Massij Lévêque is een dergelijke troep komen opdagen; doch het is gelukt denzelven te doen terugtrekken onder de belofte, dat voortaan de belasting van de dranken niet meer zal betaald worden.

Het schijnt dat de belasting op de wijnen spoedig zal gewijzigd worden.

(*Arnh. Courant.*)

DUITSCHLAND.

WURZBURG *den 1 October.* Volgens officiele berigten, rukken de benden oproerlingen uit Keur-Hessen, die in en om Hanau geplunderd hebben, thans hooger op, en is derhalve militaire magt afgezonden om hen af te weren.

DARMSTADT *den 2 October.* Eergisteren avond kwam er eene bende opstandelingen te Nidda aan. Zij stak het kasteel aldaar in brand, sloeg van verscheidene huizen de glazen in en trok toen verder. Vervolgens schijnt zij zich in verscheidene kolonnen verdeeld te hebben; immers zijn er gisteren en eergisteren benden te Florstadt, Schotten, Melbach en op andere plaatsen geweest. Te Melbach heeft een troep van 4 of 500 man groote verwoestingen aangerigt. Door bijstand uit andere gemeenten gelukte het, hen te verdrijven. Drie van den hoop werden gevangen genomen. Zij verklaarden, dat zij door de rebellen waren gedwongen geworden om mede te gaan. Te Florstadt werd het huis van den baron *van Löwen* geplunderd; terwijl van verscheidene huizen de glazen werden ingeslagen. De ingezetenen van Florstad verzamelden zich en verdreven de rebellen. In de stad Schotten heeft een andere troep groote buitensporigheden gepleegd en het huis van den rijks ontvanger genoegzaam geheel verwoest. De landraad en de landrigter hebben de vlugt moeten nemen om niet ververmoord te worden. De rebellen bestaan allen uit het gemeenste volk en men weet niet dat zij eenig doel dan losbandigheid hebben; er is militaire magt in beweging om hen te beteugelen. (*Arnh. Courant.*)

Cognac Brandewijn in pijpen en bij de gallon, Kerse Brandewijn in kistjes, Genever in kelders, Keulsche dito in kruiken, Sealtzerwater in manden, en meer andere Goederen.

Paramaribo den 30 *December* 1830.

Mengelwerk.

PAGANINI (*).

Paganini is een man van tusschen vijfenveertig en zesenveertig jaren leeftijds, van iets meer dan middenmatige statuur; zijn ligchaamsgestel is tenger, zijne houding heeft eenen zweem van kwijning. Zedig is zijn gang, maar daarom geenszins van bevalligen zwier of waardigheid ontbloot, lange zwarte en golvende haarlokken sieren zijnen schedel, en doen het melancholisch bleeke zijner fysionomie nog meer uitkomen. Zijn neus is voorspringende, en in het geheel zamenstel van zijn mager en lang gelaat, vertoont zich datgene wat de geneeskundigen gewoon zijn het »Hypocratisch masker" te noemen. Zijne oogen zijn klein, maar levendig, doordringend en vol uitdrukking, en zijne fysionomie, die, zonder daarom iets onaangenaams te hebben, niet op het eerste oogenblik voorinneemt, wordt behagelijk en aantrekkelijk, zoodra zij zich verlevendigt. Hij heeft een ziekelijk voorkomen, en metterdaad is hij, sedert vele jaren, door eene borstkwaal aangetast, die bij hem het gevolg is eener door de natuur verkregene vereniging van het sleutelbeen.

Met een zwak ligchaamsgestel is Paganini een der treffendste voorbeelden van de schier bovenmenschelijke kracht, die uit de door het genie voortgebrachte verheffing van den geest ontstaat. Op het oogenblik waarin hij zijne viool aangrijpt; schijnt eene ster op hem af te dalen die hem met Hemelsch vuur bezielt. Plotseling ontsnelt hij zijne zwakheid, een nieuw bestaan vertoont zich in hem, hij is een ander wezen, en, gedurende zijn toonkunstig werken, neemt zijne kracht meer dan vijfvoudig toe; na een groot stuk uitgevoerd te hebben, doet hij juist de zelfde teekenen blijken als iemand die aan een beroertetoeval is overgegeven; zijne vale en kille huid is dan met een overvloedig zweet bezet; men voelt zijne pols niet meer; en, wanneer men hem iets vraagt, antwoordt hij niet, of, zoo hij al antwoordt, dan is het bijna altijd in eenen anderen zin dan de vraag. De nacht, die op zijne concerten volgt, wordt door hem slapeloos, en in eene beroering doorgebragt, die somwijlen twee of drie dagen voortduurt.

In zijne concertos, moet men het *adagio appassionato* niet overslaan, waarvan de zang grootsch verheven en gevoelvol is. Nooit werd de uitdrukking tot zoo verre opgevoerd, hij is daarin hartverscheurend. De geschiedenis van dit stuk verdient bekend te zijn. Paganini verliet eenmaal den schouwburg, alwaar hij Demarini, Italie's eerste Tooneelkunstenaar voor het hooge Treurspel, had gehoord. Deze groote Akteur had met verheven gevoel gespeeld in de voorstelling van eenen gevangenen, die, na de lijst zijner ongelukken te hebben opgesomd, de Voorzienigheid smeekt er een einde aan te stellen; door hem van den last des levens te ontheffen. — Paganini legde zich te bedde onder de nog voortdurende gemoedsbeweging, welke Demarini's spel bij hem had te weeg gebragt; het slapen werd hem onmogelijk: niet meer geloovende rust te zullen vinden, staat hij op, en vindt op zijne viool klanken door welke hij lucht kan geven aan de hoogste verteedering in welke zijne ziel zich baadt. Zoodanig is de ware ingeving van het innerlijk woelend en voortbrengend, zich naar buiten instortend genie.

— Rossini, wiens oordeelvelling in muzijkzaken schier altijd boven alle tegenspraak geldende is, betuigt jegens Paganini de grootste bewondering, en aarzelt niet hem den grootsten van alle violinisten te noemen. »Wat dezen betreft," zeide hij toen zich het gerucht verspreidde dat Paganini te Parijs zoude komen, »zoo weet ik niet wat zij in hem zullen kunnen te berispen vinden."

De beroemde Duitsche komponist, de Heer Meijerbeer, de eenige der thans levende groote Meesters, die het toonleidend eigenaardige der stem, in het zich toeleggen op het voortbrengen van den eigenlijk gezegden zang erkend hebbe, werd door eene evengelijke begoocheling aangedaan als de zanger van Pezarra. Hij is voornemens des anderendaags Florence te verlaten, om zich naar Napels te begeven, alwaar hij één zijner operas wil doen uitvoeren. Dubbel aanlokkende is hem die stad, hij haakt naar het genot van onder den schoonsten hemel der wereld te ademen; maar, hij heeft Paganini gehoord, en Napels en zijne kompositie zijn bij hem vergeten. Paganini doorloopt geheel Toscane; hij scheidt zich niet meer van hem af, allerwege volgt hij zijne schreden, en zoo gelukt het hem, den onverlijkelijken achttien malen te hooren, zonder dat hij nog in staat is hem te verlaten. In een land waar alles muzijkant is, waar den geheelen dag door, iedere minuut, muzijk wordt gemaakt, en waar men dus niet zeer begeerig naar concerten moet zijn, ziet hij allerwege Paganini het publiek aan zich boeijen, en eene algemeene geestdrift verwekken. Te Milaan geeft hij, gedurende een enkel verblijf, negentien achtereenvolgende concerten, en men wordt nooit moede hem andermaal te hooren. In Duitschland, alwaar duizende vóóroordeelen zich hem in den weg stelden, geniet hij de zelfde zegepraal. Te Weenen verkoopen behoeftige kunstenaars tot zelfs hunne kleeding om de concerten van Paganini te kunnen bijwonen; de zalen zijn te eng om den drom van toehoorders te bevatten. Eene diepe stilte heerscht onder het zich voorbereidende publiek, en, met het spelen der eerste maat-preludiën, in welke de kracht des virtuosen zich altijd verraadt, is het een loopend vuur, men hoort hem met een brandend stilzwijgen aan. Te Berlijn, waar de ongunstige vooringenomenheid nog sterker heerschte, herhalen zich de zelfde tooneelen, en de afscheidsgroete welke men op zijn achttiende concert hem geeft, is eene uitnoodiging om zich nimmer meer te verwijderen. Berlijn is het vereenigspunt der antirossinische kabaal, en men had er vernomen dat Paganini een voorstanders van Rossini was; bovendien was hij eene der zuilen van die vocale school, aan welke het zaamgespan deszelfs haat had toegewijd; men zwoer hem te doen vallen. Zijne wederpartijders begeven zich in overgroote menigte naar de zaal; Paganini wordt bij zijne intrede met in het oog loopende koelheid ontvangen; hij vangt aan met een *solo maestoso*. Naauw heeft hij de tiende maat bereikt, of aller gezindheid heeft zich omgekeerd, en eene plotselinge omwenteling is daargesteld: de bewegingen en woelingen grenzen aan razernij, de toejuichingen nemen geen einde, de mans springen op hunne banken overeind, de vrouwen werpen uit alle loges hare bloemruikers op het tooneel; met één woord, de uitbarsting is algemeen; het is de werking eener vuurvonk te midden van een buskruidmagazijn.

Te Dresden, Frankfort, Leipzig, Breslaw, Praag, Stuttgard ontgloeit hij met het zelfde gevolg de hoofden en harten der koudere bewoners van het Noorden. Te Warschaw vereenigen zich, op den dag van zijn vertrek, de Poolsche *Dilettanti* ten getale van tachtig, in een lustslot op eene halve mijl afstands van de stad, en bij Paganini's aannadering om voorbij te rijden, doen zij zijne reiskoets stil houden, en smeken hem dringend hun nog eenige oogenblikken te verleenen. Zij noodigden hem tot een feestmaal uit; talooze toasten werden er gedronken op den onvergelijkelijken kunstenaar, en, op het punt van te scheiden, bood hem Elsner, de directeur van het Conservatorium, uit naam der aanwezigen eene gouden snuifdoos aan, met het opschrift: *Al cavaliere Nicolo Paganini, gli ammiratori del suo talento.* Varsavia, 19 juglio 1829. Paganini was zoo zeer getroffen, dat hij geen enkel woord kon vinden om zijne dankbaarheid uitedrukken: hij kon slechts de gouden doos aan zijne lippen brengen.

Ofschoon hij gemeenlijk aan zijne compositien weinige waarde schijnt te hechten, zoo hebben toch innig met hem verkeerende lieden hem met eene blijkbare vóórliefde hooren spreken van een concerto waarvan hij, nu vóór eenige maanden, nog slechts het eerste *allegro* had voleindigd. »Het behelsde, zeide hij, nieuwe werkingen en moeijelijkheden uit eene andere sfeer, dan die welke hij tot heden had doorloopen." Hij dacht dit stuk niet te voltooijen aleer hij Duitschland zoude verlaten. Voor de eerste maal in zijn leven, was hij zoo voldaan over hetgene hij had voortgebragt, dat zijne vrienden, wier nieuwsgierigheid hij had gaande gemaakt, hem verzochten het hun te doen hooren. »*Lo voglio sverginare Parigi.* In Parijs alleen zal ik het ontbladeren," antwoordde hij, en hij is onverbiddelijk gebleven.

Alle kunstenaars, die, zonder Paganini gehoord te hebben, zich met hem hebben willen meten, hebben welhaast over hunne vermetelheid berouw gevoeld. De voortreffelijke fransche vioolspeler, Lafond, ondervond zulks op eene zeer grievende wijze. Deze bevond zich te Milaan, alwaar hij tot eene intrede in Italië, een concert wilde geven. Vernemende dat Paganini zich in die stad bevindt, haast hij zich bij hem een bezoek te gaan afleggen, en, hetzij uit beleefdheid, hetzij in de hoop van zich eene zegepraal te bereiden, verzoekt hij hem met aandrang om in een door hem uitte-voeren stuk voor twee violen, de secondo-partij te willen nemen. Paganini bewilligt in dit verzoek, maar bij de repetitie wacht zich de sluwe Genuezer wèl, van aan zijn talent tot de hoogste vlugt ontwikkeling te geven; ter naauwernood houdt hij de maat, en Lafond is gheel zonder erg. Intusschen vult het publiek de wijde zaal de *la Scala*, en brandt van ongeduld om den verwinnaar de eerepalm te bieden. Lafond doet zich het eerst hooren: het auditorium geeft eene levendige goedkeuring te kennen, maar de beuut komt aan Paganini, en de geestvervoering is doorslaande en algemeen; het is niet meer dat aangename spel waarin zich eene slechts betrekkelijke volkomenheid doet waarnemen, het is eene magtvolle hand die verheft, roert en verrukt te gelijker stond. Kortom zijne uitvoering is zoo zeer verpletterende voor Lafond, die te regt door zijn heerlijk kunsttalent zich roem kon verwerven, dat hij van dit oogenblik af aan er niet aan twijfelt of de stoutbezielde Genuzer kan met zijne viool het onmogelijk bereiken: ook poogde hij niet hem zijne overwinning te betwisten, en, aan zijnen geduchten mededinger het strijdperk vrij latende, gaf hij het denkbeeld op, van in Italië nog langer zijn verblijf te rekken.

In 1817 bevond zich Paganini te Verona. De orchestmeester van den grooten Stads Schouwburg, de zeer bekwame vioolspeler, Valdabrini, liet zich ontvallen dat Paganini niets meer dan een grootspreker, en niet in staat was, om zeker concert van zijne (Valdabrini's) compositie uit te voeren. Paganini verneemt deze gezegden, en haast zich den heer Valdabrini te doen weten, dat hij gaarne beproeven zal om de vindingen van des Verone-schen orchestmeester's genie weder te voren te brengen.

De dag tot het voldoen aan deze uitdaging gekomen zijnde, was de algemeene verwachting op iets buitengewoons gespannen. Men verbeeldde zich dat hij den grond van Valdrabini's muzijk voordragen, en op zijne wijze de schitterendste phantaisien daar aan toevoegen zoude. Paganini verschijnt; in de eene hand houdt hij eene rieten rotting; men vraagt zich algemeen, wat hij daarmede voornemens is; plotseling neemt hij zijne viool, en van de rotting zich als van eenen strijkstok bedienende, speelt hij van het begin tot het einde het concerto af, dat door deszelfs maker als niet dan na langdurige studie uitvoerbaar werd geacht; niet slechts speelt hij er de moeijelijkste plaatsen volkomen van door, maar hij brengt er ook nog de schoonste variatiën in aan, zonder een enkel oogenblik die bevalligheid, zelfstandigheid en kracht te verzaken, die zijn kunstvermogen kenmerken.

(*) Op het oogenblik waarin de roem van dezen kunstenaar de beschaafde wereld vervult, zal men welligt niet zonder belangstelling dit uittreksel lezen van een werk, in het licht gegeven door den Heer Imbert de Laphaleque, die in de gelegenheid schijnt te zijn om nopens de persoonlijke omstandigheden en de talenten van dezen beroemden Violonist met waarheid berigt te geven.

OVERDREVEN ZUINIGHEID.

Chapelain was zeer gierig. Op zekeren tijd wilde hij naar de Vergadering der Academie gaan. Toen hij in de straat *St. Honoré* kwam, wilde hij niet voor eene plank, die men over eenen door den regen ontstanen plas water gelegd had, twee *sous* betalen, maar bleef staan wachten, tot dat het water weg geloopen zou wezen. Daarmede verliepen verscheidene uren, het water vond een beletsel en bleef staan.

Chapelain ging nu midden door het water, dat hem bijna tot aan de knie reikte. In de Akademie aangekomen, ging hij niet bij het helder brandende vuur aan den haard zitten, maar plaatste zich dadelijk aan eene schrijftafel, om onder dezelve zijne voeten te verbergen, opdat niemand gewaar mogt worden, dat zij van water dreven. Hem overviel eene geweldige koorts; hij had zich eene verkoudheid op den hals gehaald, die eenen hardnekkigen hoest ten gevolge had. Hij kreeg eene beklemming op de borst, waaraan hij overleed.

VERANDERDE BESTEMMING.

Eenige waskaarsen, die men te *Genappe* vond in den buit gemaakten wagen van Napoleon, waren niet alleen een zeer welkomen vond, maar zij dienden ook tot een geheel ander einde, dan waartoe zij oorspronkelijk bestemd waren. Zij werden ontstoken in een geheel uitgeplunderd huis van dit door al de inwoners verlaten stadje, om den Generaal Gneisenau te lichten, toen hij de kaarten ter hand nam, om de vervolging des vijands te bepalen, en vervolgens de eerste voorloopige overwinningstrijding aan zijnen Koning ontwierp. De oude Blucher echter, die alles goedkeurde, wat zijn vriend voorsloeg, ontstak in dien tusschentijd zijne pijp aan dezelve.

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.